

SPRAWOZDANIE Z PRZEPROWADZONEGO ZADANIA AUDYTOWEGO

Temat zadania zapewnającego:

„Ocena działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu w tym realizacji zadań statutowych jednostki kultury w ramach udzielonych dotacji (podmiotowej/celowej) przez Gminę Świerklaniec”

Nazwa jednostki audytowanej: Gminny Ośrodek Kultury w Świerkłańcu
(w treści sprawozdania zastosowano skrót GOK)
ul. Główna 52
Nakło Śląskie 42-620

Osoba reprezentująca jednostkę

audytowaną:

Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu
Pani Barbara MIŚ

Nazwisko i imię audytora

przeprowadzającego zadanie audytowe: Anna Michalska (Zaśw. MF 85/2004)

Zadanie audytowe przeprowadzono zgodnie z:

- Planem Audytu Wewnętrznego na 2020r.
- Upoważnieniem Wójta Gminy Świerklaniec Nr OR.0052.55.2020 z dn. 28.07.2020r.

Data czynności audytowych: od 04.08.2020r. do 14.08.2020r.

(czynności audytowe przeprowadzane na miejscu w Gminnym Ośrodku Kultury)

Data sporządzenia sprawozdania: 25.10.2020r.

Data omówienia i przekazania sprawozdania: 27.11.2020r.

Cel przeprowadzenia zadania audytowego:

Uzyskanie zapewnienia, iż procedury wewnętrzne Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu odpowiadają standardom kontroli zarządczej, umożliwiając tym samym realizację celów i zadań statutowych instytucji oraz są zgodne z przepisami prawa.

Ocenę prawidłowości, legalności, spójności i efektywności procedur wewnętrznych przeprowadzono na podstawie wybranych obszarów działalności GOK, tj.:

- struktura organizacyjna instytucji,
- prawidłowość przeprowadzania inwentaryzacji,
- rachunkowość instytucji kultury,
- celowość i prawidłowość wydatkowania środków w ramach udzielonej dotacji podmiotowej,
- prawidłowość naliczania wynagrodzeń,
- postępowania o udzielenie zamówień publicznych do 30.000 euro,
- prowadzenie analitycznych kont księgowych dla kontrahentów,
- ewidencja środków trwałych i pozostałych środków trwałych,
- obieg dokumentacji finansowo-księgowej,
- zawieranie umów cywilnoprawnych.

Zakres podmiotowy zadania audytowego:

Czynności audytowe zostały przeprowadzone w Gminnym Ośrodku Kultury w Świerkłańcu.

Zakres przedmiotowy zadania audytowego:

Prawidłowość, legalność, spójność oraz efektywność procedur wewnętrznych audytowanej instytucji kultury.

Opis jednostki audytowanej

- Gminny Ośrodek Kultury jest samorządową instytucją kultury Gminy Świerklaniec, wyodrębnioną pod względem prawnym i ekonomiczno-finansowym, posiadającą osobowość prawną. Wpisany został do rejestru instytucji kultury pod pozycją RIK-0/5/2000. GOK działa na podstawie statutu nadanego przez Radę Gminy Świerklaniec.
- Przypisany zakres działalności GOK to upowszechnianie kultury i sztuki poprzez zadania z zakresu edukacji kulturalnej i oświatowej oraz podejmowanie działania mającego na celu zaspakajanie potrzeb środowiska oraz realizację ogólnokrajowej i lokalnej polityki kulturalnej /§ 3 pkt 1 Statutu/.
- Obecnie Dyrektorem Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu jest Pani Barbara MIŚ.
- Struktura organizacyjna GOK w Świerkłańcu:
 - Dyrektor i podlegli mu bezpośrednio:
 - ✓ Główny Księgowy
 - ✓ Pracownicy Biurowi,
 - ✓ Instruktorzy,
 - ✓ Pracownik obsługi.

Podjęte działania i zastosowane techniki przeprowadzania zadania audytowego:

Czynności audytora oparte były na systemowym podejściu. Przebadany został system w celu określenia spójności działania. Identyfikacja systemu została potwierdzona w drodze:

- analizy dokumentacji – regulacje wewnętrzne, umowy, dokumenty finansowo-księgowo, dokumentacja kadrowa;
- testów przeglądowych – wstępna identyfikacja zasad funkcjonowania badanych systemów oraz identyfikacja mechanizmów kontroli;
- testów zgodności – przeprowadzane w celu dostarczenia dowodów na przestrzeganie ustalonych procedur. W testach zgodności wykorzystano następujące techniki:
 - obserwacje i oględziny,
 - rozmowy z pracownikami przeprowadzone w siedzibie GOK,
 - weryfikacja tj. ustalenie, czy transakcja faktycznie miała miejsce i została prawidłowo zaksięgowana;
- testów rzeczywistych – identyfikacja kompletności, dokładności i ważności informacji zawartych w zapisach księgowych. W testach rzeczywistych zastosowano następujące techniki:
 - oględziny (stwierdzenie istnienia),
 - próbkowanie (stwierdzenie kompletności i poprawności zapisów księgowych),
 - uzgodnienie z dokumentami źródłowymi (potwierdzenie dokładności i poprawności zapisu),
 - sprawdzenie mające na celu potwierdzenie prawidłowości obliczeń i klasyfikacji.

Obiekty audytu zostały wyłonione na podstawie **analizy ryzyka**, zgodnie z zakresem przedmiotowym realizowanego zadania audytowego. W trakcie zadania zapewniającego, audytor zwrócił szczególną uwagę na możliwość zaistnienia czynników ryzyka o charakterze ogólnym, takim jak:

- nieaktualne, niezgodne z przepisami procedury wewnętrzne. Prawidłowość stosowania przyjętych procedur wewnętrznych;
- brak spójności pomiędzy celami Gminnego Ośrodka Kultury, a polityką personalną (w tym: ryzyko utraty specjalistów);
- niewłaściwa organizacja procesu udzielania zamówień publicznych;
- ryzyko związane z wydatkowaniem środków publicznych niezgodnie z przeznaczeniem dotacji podmiotowej udzielonej przez Gminę Świerklaniec;
- ocena rzetelności, bezbłędności, sprawdzalności i bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych;
- niska efektywność mechanizmów kontrolnych.

Podstawy prawne istotne dla przeprowadzanego zadania audytowego:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2020r., poz. 713, 1378),
2. Ustawa z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jedn. Dz.U. z 2020r., poz. 194),

3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2019r., poz. 869 z późn.zm.),
4. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2019r., poz. 1843 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz.U. z 2019r., poz. 351 z późn. zm.),
6. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 października 2015r. w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury (Dz.U. z 2015r., poz. 1798),
7. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012r. w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz.U. z 2012r., poz. 189),
8. Uchwała Nr XXV/200/2000 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 26 czerwca 2000r. w sprawie utworzenia Instytucji Kultury pod nazwą Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu,
9. Uchwała Nr XXI/161/12 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 29 marca 2012r. w sprawie nadania statutu Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Świerkłańcu.

USTALENIA

STAN PRAWNY

Kryteria szczegółowe

- **Organizacja instytucji kultury w oparciu o obowiązujące przepisy**

Zadania w zakresie kultury należą zgodnie z przepisami ustaw ustrojowych do jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli. Stanowi o tym art. 7 ust. pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oraz art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym. Przedstawione powyżej przepisy dotyczące zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kultury znalazły odzwierciedlenie m.in. w ustawie z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (zwanej w dalszej części sprawozdania ustawą o działalności kulturalnej).

Według art. 3 ust. 2 ustawy o działalności kulturalnej instytucji kultury działalność statutowa nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu odrębnych przepisów.

Prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym (art. 9 ust. 2 ustawy o działalności kulturalnej).

Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego jest organizatorem w rozumieniu art. 10 ust. 1 ustawy o działalności kulturalnej. Organizator wydaje akt o utworzeniu instytucji kultury (art. 11 ww. ustawy), zapewnia jej środki niezbędne do rozpoczęcia i prowadzenia działalności kulturalnej oraz do utrzymania obiektu, w którym działalność jest prowadzona (art. 12 przedmiotowej ustawy), nadaje statut, który obok aktu utworzenia stanowi podstawę działania instytucji kultury (art. 13 ust. 1 ustawy). Organizację wewnętrzną instytucji kultury określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora tej instytucji, po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców (art. 13 ust. 3).

Organizator prowadzi rejestr instytucji kultury (art. 14 ust. 1 ustawy o działalności kulturalnej). Wpisanie do odpowiedniego rejestru prowadzonego przez jej organizatora, warunkuje uzyskanie przez instytucję kultury statusu osobowości prawnej.

- **Zasady gospodarki finansowej instytucji kultury**

Zasady gospodarki finansowej instytucji kultury zostały określone w Rozdziale 3 ustawy o działalności kulturalnej.

Podstawą gospodarki finansowej instytucji kultury jest plan działalności instytucji, zatwierdzony przez dyrektora z zachowaniem wysokości dotacji organizatora (art. 27 ust. 3 ustawy). Instytucja kultury pokrywa koszty bieżącej działalności i zobowiązania z uzyskiwanych przychodów, do których zaliczane są wpływy z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego, z wyjątkiem zabytków oraz wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych, dotacje z budżetu, środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz innych źródeł. Ponadto instytucja kultury może otrzymywać dotacje, których wysokość ustala organizator (art. 28 ust. 3 ustawy):

- ✓ podmiotową na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów,
- ✓ celową na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji,
- ✓ celową na realizację wskazanych zadań i programów.

Samorządowa instytucja kultury zaliczana jest w myśl art. 9 pkt 13 ustawy o finansach publicznych do sektora finansów publicznych. Na mocy tego przepisu instytucje kultury są obowiązane do stosowania przepisów ustawy obowiązujących w całym sektorze finansów publicznych.

Wójt gminy sprawujący nadzór nad instytucją kultury jako jej organizator, kontroluje przestrzeganie przez tę instytucję realizacji kontroli zarządczej co stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy (art. 68 ust. 1 ustawy o finansach publicznych).

- **Rachunkowość instytucji kultury**

Zasady prowadzenia rachunkowości instytucji kultury określone są przepisami ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości. Jednostka obowiązana jest stosować określone ustawą zasady rachunkowości.

Jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, które ustala w formie pisemnej i aktualizuje kierownik jednostki (art. 10 ustawy o rachunkowości).

- **Zamówienia publiczne**

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych, która na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1 ma zastosowanie do udzielania zamówień publicznych przez jednostki sektora finansów publicznych, a zatem także przez instytucje kultury. Ustawę stosuje się, gdy wartość zamówienia przekracza równowartość w złotych kwoty 30.000 euro (art. 4 pkt 8 ustawy pzp).

Ustawy nie stosuje się do zamówień o wartości mniejszej niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej związanej z organizacją wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli teatralnych,

przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej (...), jeżeli zamówienia te nie służą wyposażeniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności (art. 4d ust. 1 pkt 2 ustawy pzp).

STAN FAKTYCZNY

I. Regulacje prawno – organizacyjne

Rada Gminy Świerklaniec:

- *Uchwałą nr XXV/200/20000 z dnia 26 czerwca 2000r. w sprawie utworzenia Instytucji Kultury pod nazwą Gminny Ośrodek Kultury w Świerkłańcu,*
- *Uchwałą nr XXI/161/12 z dnia 29 marca 2012r. w sprawie nadania statutu Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Świerkłańcu,*

oraz *wpisem do Rejestru Instytucji Kultury* prowadzonego przez organizatora, tj. Gminę Świerklaniec, powołała „do życia” Gminny Ośrodek Kultury w Świerkłańcu posiadający osobowość prawną zgodnie z ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

- Audytor wewnętrzny ustalił, że rejestr instytucji kultury, których organizatorem jest Gmina Świerklaniec opublikowany został w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Świerklaniec w *menu przedmiotowym* → *Rejestr Instytucji Kultury*. GOK wpisany został do tegoż rejestru pod pozycją RIK-0/5/2000.

Zakres działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu, który został enumeratywnie wymieniony w Statucie dla przedmiotowej instytucji kultury w § 3 pkt 3 i obejmuje w szczególności:

- ✓ stworzenie odpowiednich warunków rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego,
- ✓ upowszechnianie i udostępnianie wartości kulturalnych,
- ✓ kultywowanie i rozwijanie regionalnych tradycji, twórczości ludowej oraz folkloru,
- ✓ kształtowanie aktywnych form uczestnictwa w życiu kulturalnym Gminy,
- ✓ organizowanie imprez kulturalnych w postaci koncertów, przeglądów, plenerów, wystaw,
- ✓ upowszechnianie lokalnych tradycji i historii oraz popularyzację wiedzy o zabytkach,
- ✓ przygotowywanie i realizację programów kulturalno-oświatowych,
- ✓ współpracę z innymi organizacjami kultury, organizacjami oraz towarzystwami w zakresie rozwijania i zaspakajania potrzeb kulturalnych i oświatowych społeczeństwa Gminy,
- ✓ uczestnictwo w życiu kulturalnym poprzez tworzenie kół zainteresowań, kursów artystycznych, zajęć praktycznych oraz nauki języków obcych,
- ✓ organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej, form rozrywki, wychowania przez sztukę,
- ✓ koordynowanie działań i inicjatyw innych organizacji na terenie Gminy w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb kulturalnych,
- ✓ doskonalenie i doksztalcenie pracowników i społecznych animatorów życia kulturalnego,
- ✓ promocję Gminy.

Zapisy Statutu w rozdziale 4 *Gospodarka finansowa* § 5 pkt 2 mówią, że „GOK zarządza i gospodaruje przekazanym mu mieniem gminnym, w tym:

- 1) *budynkiem przy ulicy Głównej 52 w Nakle Śląskim (parter),*
- 2) *rzeczowymi składnikami majątkowymi znajdującymi się w solectkich filiach animacji kultury”.*

Audytor wewnętrzny ustalił, że zawarta została *Umowa udostępnienia* zawarta dnia 7 sierpnia 2013r. pomiędzy Zakładem Budżetowym Gminnym Ośrodkiem Rekreacji w Świerkłańcu, działającym w imieniu Gminy Świerklaniec, a Gminnym Ośrodkiem Kultury, dotycząca zarządzania i gospodarowania mieniem gminnym przez Gminny Ośrodek Kultury w Świerkłańcu. Umowa została zawarta na czas oznaczony: od 01.01.2012 roku do 31.12.2014r.

Aneksiem do *umowy udostępnienia* zawartym w dniu 31.12.2014r. przedłużono czasookres udostępnienia od 01.01.2015r. do 31.12.2017r. Kolejny aneks zawarty dnia 25 listopada 2015r. ustalił jedynie zmianę strony umowy, tj. oddającym w udostępnienie część nieruchomości znajdującej się w budynku położonym w Nakle Śląskim przy ul. Głównej 52 ustanowiono Gminę Świerklaniec, która jest właścicielem zabudowanej nieruchomości o powierzchni 351,85 m², działka nr 2304/122, dla której Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach prowadzi księgę wieczystą GL1T/00025675/2.

Obecnie funkcjonuje *Umowa użytkowania* /rejestr umów nr GN.032.98.2019/ zawarta w dn. 18.09.2019r. pomiędzy Gminą Świerklaniec a Gminnym Ośrodkiem Kultury.

II. Regulacje wewnętrzne

W ramach przeprowadzonych testów przeglądowych audytor ustalił, że w Gminnym Ośrodku Kultury w Świerkłańcu funkcjonują następujące unormowania wewnętrzne:

- **Regulamin Organizacyjny** przyjęty został *Zarządzeniem nr 6/2012 Dyrektora GOK w Świerkłańcu z dnia 24.07.2012r.*

W regulaminie określono strukturę organizacyjną instytucji kultury oraz zakres działania poszczególnych stanowisk.

Audytor wewnętrzny zweryfikował zakresy czynności zatrudnionych pracowników, gdzie każdy z nich został podpisany przez Dyrektora i przyjęty do wiadomości i realizacji przez poszczególne osoby o czym świadczą podpisy.

UWAGA: wnosi się o aktualizację podstawy prawnej przyjętego regulaminu /dotyczy miejsca publikacji przywołanych w preambule ustaw/.

- **Regulamin wynagradzania pracowników** przyjęto *Zarządzeniem nr 8/2015 Dyrektora GOK w Świerkłańcu z dnia 05.12.2015r.*

Przedmiotowy regulamin określa zasady i warunki wynagradzania pracowników oraz inne świadczenia pieniężne. W treści regulaminu w § 14 - § 16 określono zasady premiowania pracowników.

Przepisy dotyczące tworzenia funduszu premiowego i funduszu nagród dla pracowników instytucji kultury zostały usunięte z systemu prawnego – w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 03.10.2012r. w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury¹. Jednakże ustawa o działalności kulturalnej zapisem § 31d ust. 2 i 3 dopuszcza korzystniejsze warunki wynagradzania, inne niż określone w przedmiotowym rozporządzeniu lub w ustawie o działalności kulturalnej w sytuacji ustalenia i wdrożenia przez dyrektora instytucji kultury regulaminu wynagradzania.

Ponadto przyznawanie nagród pracownikom instytucji kultury przewiduje art. 31 ust. 5 ww. ustawy. Audytor wewnętrzny poddał czynnościom sprawdzającym wszystkie akta osobowe zatrudnionych pracowników weryfikując umowy o pracę i warunki płacowe z listami wypłat za miesiąc listopad 2019 i czerwiec 2020r.

Prowadzeniem akt osobowych pracowników oraz obliczaniem wynagrodzeń, zasiłków chorobowych (...) zajmuje się Specjalista do spraw kadr i płac – co ma swoje odzwierciedlenie w Regulaminie Organizacyjnym i zakresie obowiązków służbowych pracownika.

Audytor w badanym obszarze **nie wnosi uwag.**

- **Procedury kontroli zarządczej** wdrożone zostały *Zarządzeniem wewnętrznym nr 1/2020 Dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu z dnia 27.01.2020r.*

Standardy kontroli zarządczej obejmujące obszary: środowisko wewnętrzne, cele i zarządzanie ryzykiem, mechanizmy kontroli, informacja i komunikacja, monitorowanie i ocena, zostały w prawidłowy i adekwatny sposób zinterpretowane i zdiagnozowane dla GOK. Załącznikiem nr 4 do zarządzania określono misję, cele i zadania GOK. Ponadto wdrożono procedurę wewnętrzną dot.:

- ✓ kontroli dowodów księgowych w GOK – zał. nr 1,
- ✓ wniosek o zawarcie umowy zlecenia i umowy o dzieło w GOK – zał. nr 2,
- ✓ oprogramowanie komputerowe użytkowane w GOK – zał. nr 3,
- ✓ wzór oświadczenia o stanie kontroli zarządczej w GOK – zał. nr 5,
- ✓ wzór ankiety do samooceny kontroli zarządczej do wypełnienia przez pracowników – zał. nr 6.

Audytor pozytywnie ocenia obszar dotyczący identyfikacji i analizy ryzyka. W GOK prowadzony jest rejestr ryzyk w postaci *katalogu ryzyk*.

Zidentyfikowano ryzyka w 9 obszarach, określono poziom prawdopodobieństwa i wpływ ryzyka oraz ustalono poziom istotności ryzyka. Zdiagnozowano reakcję na ryzyko.

Audytor wewnętrzny **nie wnosi uwag.**

- **Regulamin udzielania zamówień publicznych w GOK o wartości szacunkowej nie przekraczającej kwoty 30.000 euro** – wdrożony został *Zarządzeniem nr 1/2018 Dyrektora GOK w Świerkłańcu z dnia 08.01.2018r.*

¹ Obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22.10.2015r. w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury (Dz. U. z 2015r. poz. 1798).

Wewnętrzna regulacją przyjęto zasady:

- ✓ dla zamówień których wartość szacunkowa nie przekracza kwoty 1.000 euro netto – zamawiający prowadzi negocjacje z jednym wykonawcą;
- ✓ dla zamówień o wartości szacunkowej powyżej kwoty 1.000 euro do kwoty nie przekraczającej równowartości 5.000 euro netto – prowadzi się rozeznanie cenowe – minimum do 2 podmiotów;
- ✓ dla zamówień o wartości szacunkowej powyżej kwoty 5.000 euro do kwoty nie przekraczającej równowartości 30.000 euro netto – prowadzi się zapytanie ofertowe – minimum do 3 podmiotów.

Załącznikami do ww. zarządzenia są wzory:

- ✓ notatki z przeprowadzonego rozeznania cenowego,
- ✓ zaproszenia do składania ofert,
- ✓ formularza ofertowego,
- ✓ protokołu z przeprowadzonego zapytania ofertowego.

Audytor poddał czynnościom sprawdzającym nw. dokumentację dotyczącą zamówień publicznych „podprogowych”, nie przekraczających 30.000 euro dotyczącą:

- „Zabezpieczenia toalet podczas IV dni Gminy Świerklaniec”,
- „Zabezpieczenia sceny, nagłośnienia, oświetlenia – IV dni Gminy Świerklaniec”,
- „Ochrony osób i mienia – IV dni Gminy Świerklaniec”,
- „Zabezpieczenia medycznego – IV dni Gminy Świerklaniec”,
- „Transportu uczestników półkolonii” 2018,
- „Nagłośnienia i oświetlenia 4 pory roku 2018”,
- „Obsługi technicznej dożynek 2018”,
- „Usługi cateringowej” dla świerklanieckich spotkań chóralnych,
- „Ochrony osób i mienia – V dni Gminy Świerklaniec”,
- „Zabezpieczenia sceny, nagłośnienia, oświetlenia – V dni Gminy Świerklaniec”,
- „Zabezpieczenia medycznego V dni Gminy Świerklaniec”,
- „Transportu dzieci podczas półkolonii 2019r.”,
- „Transportu OSP do Beskidu Śląskiego”,
- „Nagłośnienia i oświetlenia dożynek 2019”,
- „Zakupu projektora multimedialnego” – 2019r.,
- „Zakupu mikrofonów bezprzewodowych” – 2019r.

Czynności wynikające z *Regulaminu udzielania zamówień publicznych w GOK (...)* przeprowadza Koordynator do spraw kultury - pracownik biurowy Pani Edyta Sówka /zgodnie z pracowniczym zakresem czynności/ i przedkłada do akceptacji i zatwierdzenia Dyrektorowi GOK w Świerkłańcu.

W ocenie audytora postępowania o udzielenie zamówienia do 30.000 euro przeprowadzono zgodnie z przyjętą procedurą, a dokumentacja sporządzona została rzetelnie, z należytą starannością i nie budzi zastrzeżeń i wątpliwości.

- Zarządzeniem nr 2/2020 z dn. 10.02.2020r. Dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu wprowadzone zostały **zasady polityki prowadzenia rachunkowości**.

Podstawę prowadzenia ksiąg rachunkowych stanowi własna dokumentacja przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, sporządzona w oparciu o zasady określone w ustawie z dn. 29 września 1994r. o rachunkowości.

Istotne jest, iż zasady rachunkowości są rozwiązaniami stosowanymi przez jednostkę. Oznacza to, że ustawa pozostawia jednostce swobodę wyboru stosowanych przy prowadzeniu rachunkowości zasad. Swoboda ta obwarowana jest jednak pewnymi warunkami, a mianowicie:

- przyjęte i stosowane przez jednostkę zasady muszą być adekwatne do jej działalności,
- muszą być zgodne z ustawą,
- muszą zapewniać odpowiednią jakość sporządzonych sprawozdań finansowych.

Odpowiedzialność za sporządzanie i aktualizację powyższej dokumentacji ponosi kierownik jednostki zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Dokumentacja czytając za art. 10 ust. 1 jako niezbędne minimum winna określać:

- rok obrotowy i wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze,
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego w zakresie, w jakim ustawa pozostawia jednostce prawo wyboru,
- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym:
 - ✓ zakładowy plan kont – ustalający wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
 - ✓ wykaz ksiąg rachunkowych,
 - ✓ opis systemu przetwarzania danych, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,
- system służący ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Ustalono, że rokiem obrotowym w GOK jest okres roku budżetowego czyli rok kalendarzowy od 1 stycznia do 31 grudnia.

Księgi rachunkowe prowadzone są przy użyciu komputera z wykorzystaniem udokumentowanego systemu PC Biznes PRO/PRESTIŻ nr licencji 5300 autorstwa firmy Streamsoft.

System rachunkowości informatycznej obejmuje następujące moduły:

- ✓ *Finanse i księgowość oraz Rozrachunki* – umożliwia prowadzenie ksiąg rachunkowych. Realizuje wszystkie zasadnicze operacje księgowe, począwszy od budowania planu kont, wprowadzania różnych typów dokumentów księgowych i ich księgowania, poprzez pełne rozrachunki i rozliczenia, automatyczny bilans zamknięcia, aż do gotowych lub definiowanych przez użytkownika zestawień.
- ✓ *PC Biznes „AGA” Kadry i Płace nr licencji: 10088* – pozwala usprawnić czynności związane z gromadzeniem, przechowywaniem i zarządzaniem informacjami o pracownikach i historii ich zatrudnienia oraz związane z tym system wynagrodzeń. Ewidencja składek ZUS w programie komputerowym „Płatnik” powiązana jest z programem płacowym.

- ✓ dla celów obsługi bankowej, instytucja korzysta z programu – *eCorpoNET Świerklaniec*.

Ustalono, że zasady rachunkowości przyjęte w GOK posiadają zapisy o systemie ochrony danych, dokumentów i ksiąg rachunkowych, a także precyzują okresy sprawozdawcze dla sprawozdawczości budżetowej i finansowej.

Polityką rachunkowości zdefiniowano, że *Wynik finansowy* ustala się w wariancie porównawczym rachunku zysków i strat.

Ustalono metody wyceny aktywów i pasywów w GOK dla:

- ✓ środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych,
- ✓ zapasów materiałów,
- ✓ należności,
- ✓ zobowiązań,
- ✓ rozliczeń międzyokresowych przychodów czynnych i biernych.

Polityka rachunkowości obowiązująca w GOK zawiera *Zakładowy Plan Kont* oraz opis funkcjonowania kont syntetycznych i zasady księgowania operacji gospodarczych.

W Gminnym Ośrodku Kultury prowadzi się:

- ✓ księgę główną,
- ✓ zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej,
- ✓ karty analityczne,
- ✓ karty analityczne do kont rozrachunkowych,
- ✓ ewidencję analityczną środków trwałych i ich umorzenie,
- ✓ księgi inwentarzowe.

Polityka rachunkowości zawiera ponadto:

- zasady rozliczania kosztów i przychodów GOK w Świerkłańcu,
- zasady inwentaryzacji oraz weryfikacji aktywów i pasywów /zasady inwentaryzowania składników majątkowych instytucja kultury stosuje zgodnie z Zarządzeniem nr 6/2016 z dnia 14.11.2016r. Dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu w sprawie wprowadzenia wewnętrznej instrukcji inwentaryzacyjnej w GOK/.

❖ Audytor poddał analizie sprawozdawczość finansową, tj.:

- ✓ Bilans na dzień 31.12.2019r.,
- ✓ Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) za okres od dnia 01.01.2019 do dnia 31.12.2019r.

Dane wynikające z ww. sprawozdania finansowego za 2019r. są zgodne z ewidencją księgową GOK w Świerkłańcu.

- **Regulamin wydarzeń Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu** wdrożony w życie *Zarządzeniem nr 5/2018 Dyrektora GOK z dnia 28.02.2018r.*;
- **Regulamin wynajmu i użyczenia pomieszczeń Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu** funkcjonujący na podstawie *Zarządzenia nr 2/2016 Dyrektora GOK z dnia 31 sierpnia 2016r.*
Regulamin określa zasady wynajmu i użyczenia pomieszczeń GOK, tj.:
 - ✓ sali widowiskowej,

- ✓ sali konferencyjnej,
- ✓ sali świetlicowej.

Załącznikiem do zarządzenia jest cennik wynajmu pomieszczeń.

Audytor ustalił, że zapisy dotyczące stawek najmu w zawieranych umowach cywilno-prawnych adekwatne są do obowiązującego cennika najmu pomieszczeń w GOK.

III. Realizacja zadań statutowych w Gminnym Ośrodku Kultury w Świerkłańcu – wydatkowanie środków finansowych w ramach udzielonej dotacji podmiotowej.

Dotacja podmiotowa dla GOK w poszczególnych latach uchwalona i przekazana została w wysokości:

- 2019r.: 660.000 zł – wykonanie na poziomie 100 % za cały rok 2019r.
- 2020r.: 645.000 zł – wykonanie na poziomie 31,52 % za I półrocze 2020r., tj. 198.104,18 zł.

Dyrektor GOK złożył do Urzędu Gminy w Świerkłańcu dn. 22.02.2020r. *Sprawozdanie w wykonaniu przychodów i wydatków za 2019r.*, a dn. 16 lipca 2020r. *Informację z wykonania przychodów i wydatków za pierwsze półrocze 2020 roku.*

Z dotacji podmiotowej pokrywane są wydatki na bieżącą działalność statutową instytucji kultury, tj.:

Tabela nr 1.

2019 rok		I półrocze 2020 roku	
Wydatki	kwota wydatków w zł	Wydatki	kwota wydatków w zł
Wynagrodzenia osobowe	219.451,60	Wynagrodzenia osobowe	99.577,76
Wynagrodzenia bezosobowe	99.659,00	Wynagrodzenia bezosobowe	32.636,18
Zużycie materiałów i zakup wyposażenia	26.131,59	Zużycie materiałów	2.018,81
Spotkania chóralskie – Chór Jutrzenka	1.338,00	Spotkania chóralskie – Chór Jutrzenka	400,00
Organizacja zimowiska w GOK w II turnusach	9.214,38	Organizacja zimowiska w GOK w II turnusach	9.424,48
Zajęcia letnie dla dzieci – półkolonie w GOK	20.633,57	Konkursy w GOK	100,99
Konkursy w GOK – piosenka wakacyjna	1.093,24	Imprezy w GOK	5.472,32
Dofinansowanie PZERI	4.998,21	Usługi obce	15.258,53
Imprezy w GOK	35.283,29	Świadczenia na rzecz pracowników	18.685,78
Organizacja Mikołaja w Solectwach	8.000,00	Podróże służbowe krajowe	349,75
Dni Gminy Świerklaniec	124.735,96	Solectwo Nowe Chechło	179,58
Dofinansowanie Stowarzyszenia „Obieżyświat”	1.000,00	Koło Gospodyń Wiejskich Świerklaniec	300,00
Wyjazd integracyjny w ramach jubileuszu 10-lecia KGW Orzech	3.000,00	Koło Gospodyń Wiejskich Orzech	100,00
Wyjazd integracyjny z okazji 120-lecia OSP	2.650,00		

Wyjazd Chóru Jutrzenka do Warszawy	4.910,00		
XI Świerkłańskie Spotkania Chóralne	3.960,00		
Plener malarski	3.000,00		
Dożynki	22.695,99		
Usługi obce	28.110,44		
Świadczenia na rzecz pracowników	49.085,76		
Podróże służbowe krajowe	1.936,54		
Wydatki na kulturę w sołectwach:			
Nakło Śląskie	6.487,72		
Świerklaniec	6.504,00		
Orzech	6.499,86		
Koło Gospodyń Wiejskich Nowe Chechło	1.001,08		
Koncerty z cyklu „Muzyczne Cztery Pory Roku z Pałacem Kawalera” Projekt unijny w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020: Realizacja w 2019 i 2020r.			13.600,00

Audytór wewnętrzny, wydatki umieszczone w tabeli nr 1 zweryfikował krzyżowo z dokumentami źródłowymi zaewidencjonowanymi w urządzeniach księgowych GOK. Podczas badania udostępnionego materiału, zwracał się o wyjaśnienia do Dyrektora i pracowników merytorycznych GOK.

USTALENIA:

- Dane wynikające ze *Sprawozdań przychodów i wydatków* przekazywanych przez GOK do Urzędu Gminy Świerklaniec są zgodne z *Zestawienie obrotów i sald* konta księgowego 13001 „Rachunek bieżący” za rok 2019 i I półrocze 2020r.
- Na każdym poddanym kontroli dokumencie, znajduje się zapis iż wydatek został sprawdzony pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym o czym świadczą podpisy odpowiedzialnych pracowników. Znajduje się również prawidłowa dekretnacja dokumentu oraz akceptacja wypłaty środków zaplanowanych w budżecie instytucji przez Głównego Księgowego i Dyrektora jednostki.
- Umowy niosące powstanie zobowiązań pieniężnych były opatrzone kontrasygnatą Głównego Księgowego. Zakres odpowiedzialności i obowiązków głównego księgowego określa art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27.08.2009r. o finansach publicznych. W przepisie tym ustanowiono, że głównym księgowym jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie:
 - 1) prowadzenia rachunkowości jednostki,
 - 2) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi,
 - 3) dokonywania wstępnej kontroli:
 - zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
 - kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

W art. 54 ust. 3 cyt. ustawy ustalono, że dowodem dokonania kontroli wstępnej przez głównego księgowego jest jego podpis złożony na dokumentach niosących powstanie zobowiązania finansowego. Zatem obowiązek składania kontrasygnaty na zawieranych umowach wynika z przepisów ustawy.

- Realizacja umów zleceń odbierana była na podstawie m.in. oświadczeń składanych przez zleceniobiorców o przebiegu i realizacji wykonania zlecenia. Niejednokrotnie załączano kserokopie dzienników zajęć oraz dokumentację fotograficzną.
- **Celowość wydatkowania środków** z dotacji podmiotowej w zasadzie powiązana była z zakresem działalności GOK wynikającym z § 3 Statutu instytucji, tj.: upowszechnianiem kultury i sztuki poprzez zadania z zakresu edukacji kulturalnej i oświatowej, działania mające na celu zaspakajanie potrzeb środowiska oraz realizację ogólnokrajowej i lokalnej polityki kulturalnej.

Wykonując swoje zadania statutowe GOK współdziałał ze stowarzyszeniami, placówkami oświatowymi, instytucjami kultury i sztuki, a także z osobami fizycznymi i prawnymi zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami lokalnej społeczności.

W trakcie czynności audytowych ustalono, że w pomieszczeniach GOK prowadzone były zajęcia o szerokim wachlarzu tematycznym, takie jak:

- nauka gry na gitarze,
- taniec nowoczesny,
- manga /określenie japońskiego komiksu/,
- warsztaty artystyczne,
- zajęcia świetlicowe,
- zajęcia wokalne,
- zajęcia ruchowe dla seniorów,
- papieroplastyka,
- szachy,
- nauka gry na keyboardzie,
- breakdance,
- balet,
- zumba,
- zajęcia witrażowe,
- próby Chóru Jutrzenka.

UWAGA:

- ❖ Audytor wnosi o racjonalne/intencjonalne uzasadnienia/argumentację celowości wydatków w powiązaniu z misją GOK i zadaniami wynikającymi z przyjętego Statutu w przypadkach:
- ✓ wyjazdu integracyjnego w ramach jubileuszu 10-lecia Koła Gospodyń Wiejskich Orzech,
 - ✓ wyjazdu integracyjnego w ramach 120-lecia istnienia OSP,
 - ✓ partycypacji w kosztach Rady Sołectkiej i Sołtysa Nakła Śląskiego,
 - ✓ dofinansowania wycieczki członkiń Koła Gospodyń Wiejskich Świerklaniec do Term Szaflary – opłata za transport oraz bilety wstępu,
 - ✓ zakupu akcesoriów kuchennych jako wyposażenie Koła Gospodyń Wiejskich Orzech z okazji jubileuszu 10-lecia ich działalności,
 - ✓ zakupu projektora do siedziby OSP w Orzechu.

Należy pamiętać, że istotną przesłankę wydatkowania środków z budżetu Gminy Świerklaniec przez GOK, stanowi zaspakajanie potrzeb kulturalnych i oświatowych społeczeństwa tejże Gminy.

RYZIKO

W zadaniu zapewniającym:

❖ „Ocena działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu w tym realizacji zadań statutowych jednostki kultury w ramach udzielonych dotacji (podmiotowej/celowej) przez Gminę Świerklaniec”, w ocenie audytora wewnętrznego największe ryzyko związane było/jest z koniecznością weryfikacji oczekiwań środowisk działających na terenie Gminy Świerklaniec nie zawsze zgodnych z intencją celu i zadań statutowych GOK.

Przyzwyczajenie, rutyna i szablonowe działania z zaszłości, rodzą potencjalne zagrożenie, że obecnie środki przeznaczone na działania związane z kulturą mogą być kierowane na odległe w interpretacji merytorycznej działania. Zakup wyposażenia lub wspieranie finansowe integracyjnych spotkań, wyjazdów podmiotów o charakterze zorganizowanym mogą budzić wątpliwość zewnętrznych instytucji kontrolnych typu NIK lub RIO.

Reakcją na ryzyko winno być podnoszenie świadomości środowisk działających na terenie Gminy Świerklaniec, że ich inicjatywy/pomysły niekoniecznie związane bezpośrednio z szeroko rozumianą kulturą, mogą być finansowane w trybach konkursowych i pozakonkursowych z innych źródeł tematycznych umiejscowionych w budżecie gminy, oczywiście zachowując i podporządkowując się wypracowanym schematom i regułom wynikającym z obowiązujących przepisów /np.: udział w konkursach w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub korzystanie ze środków z funduszy sołeckich zapisanych w ustawie z dnia 21 lutego 2014r. o funduszu sołeckim/.

REKOMENDACJE:

Rekomendacje zostały sformułowane odpowiednio do ustaleń poczynionych przez audytora i odnoszą się do poszczególnych elementów badanych w toku zadania zapewniającego, tj.:

- Wydatkowanie środków z udzielonej dotacji podmiotowej identyfikować bezwzględnie z zadaniami statutowymi Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu.
- Wnosi się o aktualizację podstawy prawnej przyjętego Regulaminu Organizacyjnego GOK oraz o weryfikację i nowelizację pozostałych obowiązujących regulacji wewnętrznych pod kątem zapisów przywołanych w preambułach.

OCENA KONTROLI ZARZĄDCZEJ W BADANYM OBSZARZE

Podczas badania dokumentacji oraz rozmów z pracownikami w obszarze poddanym zadaniu zapewniającemu, audytor dokonywał weryfikacji kontroli zarządczej.

System ocenia się z zasady za **prawidłowy** w szczególności w zakresie funkcjonowania standardów kontroli zarządczej należących do grupy standardów:

➤ **(A) środowisko wewnętrzne:**

Standard 1 /przestrzeganie wartości etycznych/ - Dyrektor instytucji oraz pracownicy są świadomi wartości etycznych przyjętych w jednostce i przestrzegają ich przy wykonywaniu powierzonych zadań. Postawa dyrektora i pracowników w ocenie audytora budzi szacunek i uznanie. Oddanie osobiste i empatia oraz zaangażowanie jakie zauważa się w wykonywaniu obowiązków służbowych oraz współpraca godna jest naśladowania.

Standard 3 /struktura organizacyjna/ - zakres zadań, uprawnień i struktura organizacyjna GOK została określona w Regulaminie Organizacyjnym. Wszyscy zatrudnieni pracownicy posiadają aktualne zakresy obowiązków zdeponowane w teczkach akt osobowych.

➤ **(B) cele i zarządzanie ryzykiem:**

Standard 6 /określenie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji/ - misja, cele i zadania GOK określone zostały w załączniku nr 4 do Zarządzenia nr 1/2020 Dyrektora GOK w Świerkłańcu z dnia 27.01.2020r. w sprawie wprowadzenia procedur kontroli zarządczej.

➤ **(C) mechanizmy kontroli:**

Standard 10 /dokumentowanie systemu kontroli zarządczej/: Dyrektor przygotował i wdrożył regulacje wewnętrzne istotne dla prawidłowej działalności GOK oraz wydatkowania środków w ramach udzielonej dotacji. Procedury wdrożone zostały zarządzeniami Dyrektora.

Standard 11 /nadzór/ - Dyrektor prowadzi właściwy/prawidłowy nadzór nad wykonywaniem zadań realizowanych przez zatrudnionych pracowników.

(D) informacja i komunikacja:

Standard 17 /komunikacja wewnętrzna/ - istotnym dla przedmiotowego zadania jest efektywna współpraca pomiędzy zatrudnionymi pracownikami. Życzliwość i wzajemna pomoc w znaczący sposób ułatwia sprawną realizację zadań.

Standard 18 /komunikacja zewnętrzna/ - zauważalna jest bieżąca komunikacja z Urzędem Gminy w Świerkłańcu w przedmiotowym temacie oraz współpraca z sołtysami na rzecz działań o charakterze kulturalnym w danym sołectwie.

UWAGA audytora dotyczy standardów:

➤ **(B) cele i zarządzanie ryzykiem:**

Standard 7 /identyfikacja ryzyka/ - wnosi się o poszerzenie katalogu ryzyk istniejącego w GOK o ryzyko związane z koniecznością weryfikacji oczekiwań środowisk działających na terenie Gminy Świerklaniec nie zawsze zgodnych z intencją celu i zadań statutowych GOK.

Audytor wewnętrzny na mocy art. 272 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych wspiera kierownika jednostki w realizacji celów i zadań przez systematyczną ocenę kontroli zarządczej w szczególności pod względem adekwatności, skuteczności i efektywności.
Ocena kontroli zarządczej w badanym obszarze wyrażona została w niniejszym sprawozdaniu poprzez zawarte rekomendacje.

Sprawozdanie zostało sporządzone na zasadzie „przez zastrzeżenia”, zatem brak komentarza na temat jakiejś części oznacza, iż audytor nie stwierdził w niej nieprawidłowości lub zagrożeń.
Badanie zostało przeprowadzone z dozą zawodowego sceptycyzmu, który polegał na krytycznej ocenie uzyskanych dowodów.

Audytor Wewnętrzny

Anna Michalska

Wykonano w 3 egz.:

1. Wójt Gminy Świerklaniec,
2. Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Świerkłańcu,
3. a/a